

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від

2019 р. №

Київ

Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Затвердити Порядок організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти, що додається.

ПОРЯДОК
організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти

1. Цей Порядок визначає організаційні засади інклюзивного навчання у закладах вищої освіти незалежно від форми власності та підпорядкування з метою реалізації права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

здобувачі освіти з особливими освітніми потребами — особи з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в закладах вищої освіти;

інклюзивна група — група у закладі вищої освіти, де поряд із іншими здобувачами освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”.

3. Заклади вищої освіти надають освітні послуги здобувачам освіти на рівній основі, без дискримінації, незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, наявності судимості, а також від інших обставин із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

4. Організація освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в закладах вищої освіти передбачає:

створення інклюзивного освітнього середовища;

застосування принципів універсального дизайну в освітньому процесі;

приведення території закладу вищої освіти, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами державних будівельних норм та стандартів щодо інклюзивності;

забезпечення здобувачів освіти з особливими освітніми потребами вищих навчальних закладів I—II рівня акредитації державної та комунальної форми власності необхідними спеціальними засобами корекції психофізичного розвитку згідно з типовим переліком, затвердженим МОН;

забезпечення необхідними навчально-методичними матеріалами та інформаційно-комунікаційними технологіями для організації навчального процесу;

забезпечення в разі необхідності розумного пристосування;

застосування в освітньому процесі найбільш прийнятних для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами методів і способів спілкування, в тому числі української жестової мови, рельєфно-крапкового шрифту (шрифту Брайля) із залученням відповідних фахівців і педагогічних працівників;

забезпечення доступності інформації в різних форматах (шрифт Брайля, збільшений шрифт, електронний формат та інші).

5. Засновник закладу вищої освіти або уповноважена ним особа забезпечує створення у закладі вищої освіти інклюзивного освітнього середовища.

6. Керівник закладу вищої освіти на підставі письмового звернення здобувача освіти з особливими освітніми потребами або одного з батьків (інших законних представників), а також індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності), іншої документації, що підтверджує наявність в особи особливих освітніх потреб, утворює інклюзивну групу.

Утворення інклюзивної групи в закладі вищої освіти та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу керівника закладу вищої освіти.

Гранична чисельність здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в одній групі визначається виходячи з індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких здобувачів освіти, спеціальності, пристосованості аудиторій тощо.

7. З метою організації інклюзивного навчання у закладі вищої освіти в межах існуючої штатної чисельності може створюватися спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або група психолого-педагогічного супроводу.

8. Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або група психолого-педагогічного супроводу діє на підставі цього Порядку, статуту закладу вищої освіти та відповідного положення, затвердженого вченою радою закладу вищої освіти.

9. Керівник і штатні працівники спеціального навчально-реабілітаційного підрозділу призначаються та звільняються керівником закладу вищої освіти.

10. До складу групи психолого-педагогічного супроводу залучаються науково-педагогічні працівники закладу вищої освіти, представники адміністрації закладу вищої освіти та інші фахівці за потреби.

11. Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або група психолого-педагогічного супроводу виконує такі завдання:

співпрацює із структурними підрозділами закладу вищої освіти щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

розробляє індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання, вносить до нього зміни;

організовує підготовку (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти та соціальних працівників, волонтерів для роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом тощо;

консультує та надає методичну допомогу науково-педагогічним працівникам закладу вищої освіти щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

провадить інформаційно-просвітницьку діяльність з формування толерантного ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

співпрацює із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями з метою провадження волонтерської діяльності, спрямованої на підтримку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

12. Індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами розробляється за його участю, з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), підписується таким здобувачем освіти та затверджується керівником закладу вищої освіти.

13. Спеціальний навчально-реабілітаційний супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами у закладах вищої освіти передбачає, зокрема:

навчально-організаційний супровід — допомогу учасникам освітнього процесу в організації освітнього процесу, написання та моніторинг виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти з особливими освітніми потребами, організацію індивідуальних консультацій тощо;

психолого-педагогічний (психолого-андрагогічний) супровід — системну діяльність, яка включає надання психологічної та педагогічної допомоги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу;

соціальний супровід — заходи щодо створення умов для соціальної та соціально-побутової підтримки здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, в тому числі надання інформації та допомоги у влаштуванні в гуртожиток, отриманні технічних засобів реабілітації, організації волонтерської допомоги для підтримки таких здобувачів освіти.

З метою створення належних умов для забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу заклади вищої освіти можуть обладнувати

ресурсні кімнати; приміщення для надання консультацій психологом, відпочинку, особистої гігієни, медичного обслуговування; зали для занять з лікувальної фізкультури.

14. Супровід здобувача освіти з особливими освітніми потребами можуть здійснювати батьки (інші законні представники) або особи, уповноважені ними, соціальні працівники (робітники), волонтери.

15. Заклади вищої освіти надають освітні послуги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших не заборонених законодавством джерел.
